

Příloha 7a: Rozpis úkolů k tématu Řecko pod nadvládou Makedonie I

Název materiálu: Práce s cíli v měsíčním a týdenním plánu na 2. stupni ZŠ

Autor: Mgr. Anna Churáčková

Materiál byl tvořen v prostředí EduPage během online výuky na jaře 2020. V této příloze poskytuji **seznam cílů** k danému tématu (zkratka u jednotlivých cílů odkazuje k souhrnným cílům, které jsou uvedeny v příloze č. 1) a **přepis zadaných úkolů**, který si může daný uživatel převést do vlastní podoby (co do grafické formy i obsahu).

I. CÍLE TÉMATU

- *Žák seřadí chronologicky klíčové události dějin starověkého Řecka. (SC1)*
- *Žák vlastními slovy vysvětlí, čemu se věnuje filozof.*
- *Žák ukáže na historické mapě Babylon, Persepolis, Alexandrii, Egypt a Persii. (SC2)*
- *Žák popíše 1 výhodu a 1 nevýhodu velké říše.*
- *Žák vlastními slovy zdůvodní, v čem tkvěl úspěch Alexanderových tažení. (SC10)*
- *Žák zhodnotí osobnost Alexandra Velikého a jeho místo v dějinách, uvede klady a zápory jeho vlády, své tvrzení je schopen obhájit. (SC10)*

II. POKYNY PRO ŽÁKY

1. Projít si materiál Řecko pod nadvládou Makedonie a vypracovat úkoly.
2. Zapsat si poznámky do sešitu.

III. ZADÁNÍ PRÁCE

1. Opakování:

Už se nám podařilo projít historií starověkého Řecka od roku 2000 př. Kr. do roku 350 př. Kr., tedy celkem 1650 let dějin!

Zkus seřadit, jak šly události po sobě (barvy Ti mohou pomoci):

vzestup civilizace na **Krétě** (býčí zápasy, paláce)

nadvláda **Athén**

temná století (nevíme přesně, co se dělo)

Řecko ovládnuto **Makedonií**

vzestup města **Mykény** (kuklopské hradby, válka v Tróji)

řecko-perské války (válka Řecka s Persií)

velká řecká kolonizace a vzestup polis (hlavně Sparta a Athény)

nadvláda Sparty

peloponéské války (válka Athén a Sparty)

2. Práce v EduPage: mapa + video

I. Řecko se poprvé dostává pod nadvládu cizího státu a předchozí samostatnosti již v podstatě nedosáhne. Nicméně, právě díky Makedoncům se řecká kultura dostala daleko na východ do Asie, kde se mísila s místními zvyklostmi. Toto vzájemné ovlivňování kultur nazýváme **HELÉNISMUS**.

Po roce 350 př. Kr. vzrostla moc státu nazývaného **MAKEDONIE**. Jejím králem byl **Filip II.**, který vpadl do Řecka a postupně jej celé ovládl.

V roce **338 př. Kr.** se stal králem Makedonie i celého Řecka! Tím skončilo klasické období řeckých dějin...

Filip II. vedl výboje do Řecka po souši. Z jaké světové strany tedy zaútočil?

- a) S
- b) J
- c) V
- d) Z

II. Filip II. měl spoustu plánů, zrealizovat je však nestihl...Kdo tedy? Ano, byl to jeho syn **ALEXANDER!**

1. Pusť si video v čase 00:00-21:20:

Odkaz: <https://www.youtube.com/watch?v=9iXZB2hFvjU>

2. Vypracuj podle videa úkoly:

Alexandrovým učitelem byl Aristoteles. Který obrázek nejlíp vystihuje Aristotelovo povolání?

a) válečník, učitel šermu

b) astronom, zeměpisec

c) filosof, milovník pravého vědění

Co hledali filosofové? (můžeš zaškrtnout i více odpovědí)

- a) city a emoce
- b) rozum
- c) drahé kamení
- d) pýchu
- e) zlato
- f) krásu
- g) cestu do středu Země
- h) slávu
- i) statečnost
- j) vědomosti
- k) dobrou půdu
- l) smysl života
- m) moudrost
- n) svoje brýle

Alexandrova matka se jmenovala Kleopatra:

ANO NE

Alexandrovou matkou byla vládychtivá žena Olympiás, ona i Alexander byli odstraněni od královského dvora. Jednoho dne byl ale král Filip II. zavražděn na svatbě své dcery, trůnu se ujal Alexander a rozhodl se uskutečnit otcův sen – dobýt a zničit největšího nepřítele Řecka - Persii. *Kdo byl Filipovým vrahem se dodnes neví. Kdo myslíš, že by teoreticky mohl mít na Filipa II. takovou pifku, že by na něj takto vztáhl ruku?*

Alexander se dostal dál, než se komukoli mohlo jen zdát. Své úspěchy postavil především na:

- a) vojenské taktice
- b) vojenské přesile
- c) štěstí
- d) děsivém bojovém pokřiku
- e) úskočných a lstivých manévrech

K Alexanderovi se váže příhoda s tzv. *gordickým uzlem*. Toto spojení se občas používá i dnes jako označení pro:

- a) druh vojenské taktiky, při kterém doslova zamotáte nepříтели hlavu
- b) naprosto neřešitelný problém
- c) spletitou situaci, kterou lze vyřešit rozhodným jednoduchým způsobem
- d) zamotanou řečnickou otázku

Alexander měl spoustu plánů, ale život jej opustil dříve, než je stačil uskutečnit. V roce 323 př. Kr., měsíc přes svými 33. narozeninami, skonal, protože:

- a) byl vyčerpán dlouhými boji
- b) zakopl a nabodl se na vlastní kopí
- c) v souboji o perskou princeznu Euridyku
- d) propadl alkoholismu, možná byl dokonce něčím otráven

3. Poznámky do sešitu (výklad):

ŘECKO POD NADVLÁDOU MAKEDONIE ANEB DOBA HELÉNISMU (350–30 př. Kr.)

= doba helénismu = mísení řecké kultury s východní kulturou

- Řecko ovládl král Makedonie Filip II. → chtěl dobýt Persii, ale byl zavražděn → nástupce jeho syn ALEXANDER VELIKÝ

1) VLÁDA ALEXANDRA VELIKÉHO (336–323 př. Kr.)

- výprava do Persie - slavné bitvy:
 - u Issu
 - u Gaugamel
 → Alexander ovládl Persii
- zmocnil se Egypta a založil zde město Alexandrie → prohlásil se králem králů
- dostal se až k řece Indus → vytvořil do té doby největší říši!
- 323 př. Kr. - zemřel v Babylóně (asi otráven)

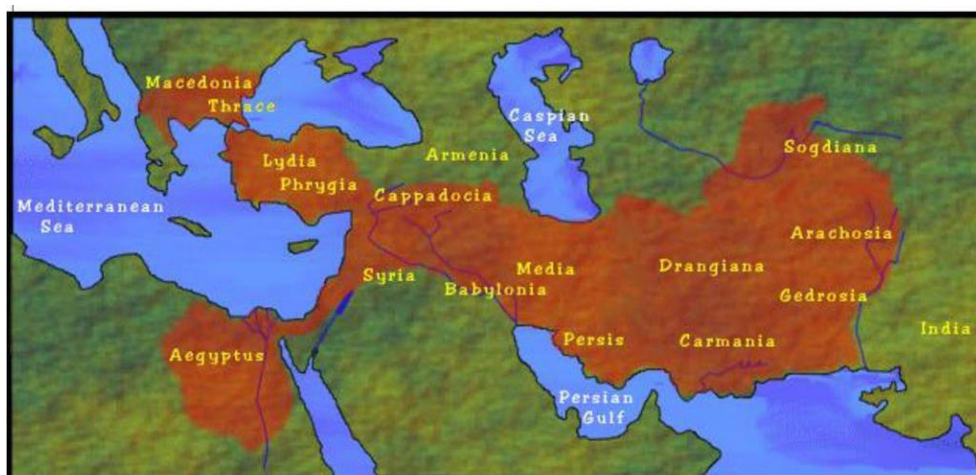
4. Práce v Edupage: mapa

Alexander vytvořil obrovskou říši, propojil celkem 3 kontinenty – EVROPU, AFRIKU a ASII.

Dobyl významná města jako Persepolis a Babylón. Založil mnoho měst, většinu z nich pojmenoval po sobě – Alexandrie. Nejvýznamnější Alexandrie byla v Egyptě.

A. Zamysli se a zkus napsat do volného pole pod mapou 1 výhodu a 1 nevýhodu velké říše.

*Říše Alexandra Velikého
Makedonského*

5.

B. Na mapě v učebnici na s. 76 najdi Babylón a Persepolis.

5. Práce v Edupage: zajímavosti

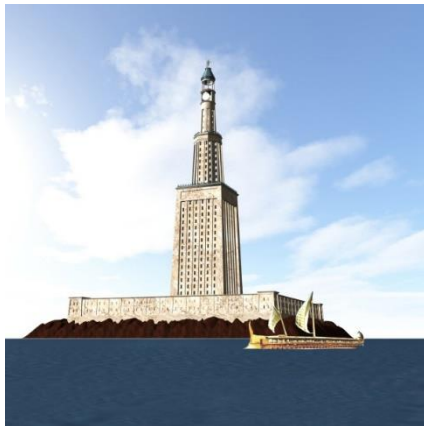
A. Následující obrázek zachycuje římskou mozaiku z Pompejí, na které autor zvětšil bitvu u Issu, která se odehrála v roce 333 př. Kr. Alexander v ní tvrdě porazil perského krále. Kromě toho nám připomíná typickou Alexanderovu taktiku:

*Alexander do předních řad postavil těžkou pěchotu (samozřejmě dopředu strčil Řeky a ne Makedonce :-)), která se srazila s perským vojskem a měla za úkol Peršany udržet. Poté nasadil **hetairy**, elitní těžkou kavalérii, která objela armádu a zaútočila na Peršany zezadu.*

- B. Alexander měl ve své armádě i různé specialisty, zkus uhodnout jaké:
- a) kopáče zákopů
 - b) granátníky
 - c) podzemní jednotky
 - d) potápěče
- C. Když Alexandr dorazil do Egypta, jak myslíš, že jej uvítali?
- a) bouřlivým nadšením, prohlásili jej ihned za faraona
 - b) s nabroušenými meči, Egypťané se tvrdě bránili
 - c) s otevřenou náručí, která se záhy proměnila v jed – Alexander dostal do postele kobru
 - d) přivítala jej písečná bouře a Alexanderovo vojsko se ztratilo na čas v poušti
- D. Maják vystavěný v egyptské Alexandrii – prohlášen za jeden ze sedmi divů světa!

O tom, jak vypadal, víme jen díky jeho znázornění na minci. Tato budova totiž dnes již nestojí. Až do roku 1962 se nevědělo, kde přesně maják stál.

E. Alexander měl svou výpravu spíše jako poznávací zájezd :). Jeho cílem bylo poznat nové kultury.

Jak ale tak rozdílné kultury propojit? Zkus napsat, co bys udělal(a) Ty být Alexanderem. Jak by sis získal(a) Peršany na svou stranu, aby Tě uznaly jako svého vládce? (obrázek by Ti mohl napovědět)

6. Práce v Edupage: hodnocení Alexandra Velikého

Na obrázcích máme Alexandra Velikého. Vlevo jeho bustu, vpravo jako herce Colina Farella, který Alexandra ztvárňoval ve velkofilmu Alexander.

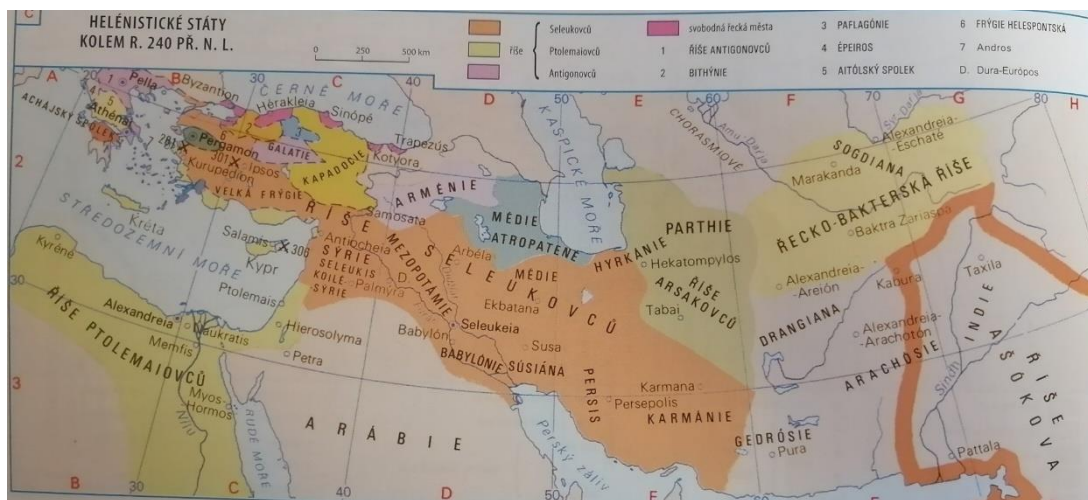

Co soudíš o osobnosti a vládě Alexandra Makedonského? Jaký myslíš, že byl? Jaké měl dobré vlastnosti, jaké byly jeho slabiny? Myslíš, že by se dal označit za významnou postavu historie? Myslíš, že je Colin Alexanderovi podobný?

7. Zápisky do sešitu (výklad):

2) HELÉNISTICKÉ STÁTY (323 př. Kr.-30 př. Kr.)

- po smrti Alexandra si říši rozdělili jeho generálové
- nejvýznamnější státy:
 - ŘÍŠE PTOLEMAIOVCŮ (Egypt)
 - ŘÍŠE SELEUKOVČŮ (Persie)
 - ŘÍŠE ANTIGONOVČŮ (Řecko)
- všechny státy postupně ovládnuty ŘÍMSKOU ŘÍŠÍ (poslední padl Egypt v roce 30 př. Kr.) => konec dějin starověkého Řecka

8. Sebehodnocení:

Jak myslíš, že jsi dosáhl/a stanovených cílů? Vyber k jednotlivým cílům odpověď podle toho, jak se v nich cítíš jistý/á.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Seřadím klíčové události dějin starověkého Řecka. [ano/spíše ano/spíše ne/ne]

Vlastními slovy vysvětlím, čemu se věnuje filozof. [ano/spíše ano/spíše ne/ne]

Ukážu na mapě Babylón, Persepolis, Alexandrii, Egypt a Persii. [ano/spíše ano/spíše ne/ne]

Popíši 1 výhodu a 1 nevýhodu velké říše. [ano/spíše ano/spíše ne/ne]

Vlastními slovy zdůvodním, v čem tkvěl úspěch Alexanderových tažení. [ano/spíše ano/spíše ne/ne]

Vžiji se do osoby Alexandra Velikého, zkusím vymyslet alespoň 1 nápad, jak zajistit klid v říši, ve které se střetávají různé kultury a tradice. [ano/spíše ano/spíše ne/ne]

Zhodnotím osobnost Alexandra Velikého a jeho místo v dějinách, uvedu klady a zápory jeho vlády, které jsem schopný(á) obhájit. [ano/spíše ano/spíše ne/ne]

9. Pro zájemce:

- bitva u Gaugamel (video v aj, cz titulky): <https://www.youtube.com/watch?v=vY3z3yh7a24>
- bitva o Perskou bránu (video v aj, cz titulky): <https://www.youtube.com/watch?v=QS-4TsurFY>
- bitva u Issu (video v aj, cz titulky): <https://www.youtube.com/watch?v=5W6Zs2IOu70>
- dokument Alexander Veliký (video v aj, cz titulky): <https://www.youtube.com/watch?v=K7lb6KWBanI>
- mistr Green a jeho pohled na Alexandra: https://khanovaskola.cz/video/29/203/2028-alexandr-veliky?gclid=EAlaIQobChMI86Wv-fo2AIVQ5UbCh10iwoZEAMYASAAEgKfIPD_BwE
- dokument Alexander Veliký (v češtině): <https://www.youtube.com/watch?v=VaQ3GP294Oc>
- film Alexander (2004): <https://www.csfd.cz/film/90790-alexander-veliky/prehled/>

